

Fra land til land

Smá glimt frá noen Sverige-reiser

I Uddevalla har det blitt mange besøk. Tidsrommet har hatt store avstander, ja, hele 20 år. Og da var det en opplevelse å se den igjen. Veksten var upåklagelig. På veien til Göteborg ser vi Bohusgården, Foreningen Nordens eiendom. Her er det livlig kursvirksomhet. Thorndverfret er byens største bedrift med hele 2300 arbeidere og funksjonærer. En gjennomgang her hører til de store opplevelsene.

Og beskrive Göteborg i få ord er vel litt av en kunst. Det finnes mange bøker om denne byen og som skildrer den i detaljer og for den som er interessert er det en fornøyelse å lese dem. Her er det livlig ferdsel i den store havna, her er allsidig industri, kanaler. Byen har parker som er de rene perler. De bekjente Volvo-bilene fabrikkeres der. For folk som liker underholdning finnes det berømte Liseberg og mange teatre, ja kinoer med. Göteborg er en åndens by med universitet, teknisk skole med elever fra hele Norden o.s.v. Nei, Göteborg er ingen fremmed by.

Men vi tar for oss Sveriges vestkyst. Og jernbane, buss eller bil lar vi være ferdselsmidler. Det falt seg slik denne sommeren at det ble en ukes kursvirksomhet på Kathrineberg Folkehøgskole med timer og turer av stor verdi. Vi stiftet bekjentskap med byene Falkenberg, Varberg og Halmstad. Hallands og Bohuslens ble presentert for oss på en meget verdifull måte i film, ord og toner og de ovennevnte turer. Folkehøgskolen ligger i Vessigebro kommune. Den var vakker og velstelt. Noe av det beste der synes jeg museet »Fägelboet» var. Nei, vi skal ikke grine på nesen av minnesamlinger som noe tørt og kjedelig. Det fikk vi overbevist oss om når det gjaldt legen og folkelivsskildreren August

Bondeson. Han samlet inn verdifull folkekulturskatter fra viktige landsdeler i en tid da det samme ble gjort i Tyskland, Danmark, Sverige, Norge og Finland.

Svenskene er meget dyktige organisatorer og arrangører og vi har meget å lære i så måte. — Falkenberg var en velregulert by, vi så innom Varberg med Sveriges største eksport av trevarer og med en stor sykkelfabrik og megen annen industri. Nei, undskyld det, var Halmstad som hadde utførsel av

Vessigebro, Folkehøgskolen, eies av Halland Lensting.

trevarer. Det forteller meget om en by i dag at den har en avis med et opplag på 20000. Vi hører jo så ofte om avisdøden. I Sverige har det jo vært på tale med statsstasjon til avisdrifta. »Hallands Nyheter» som tilhører Senterpartiet er slik en fram i frå avis som greier seg sjøl.

På vår ferd gjennom Simlångsdalen får vi høre om ham som skrev boka »Folket i Simlångsdalen» skrevet av sosialdemokraten, arbeiderpioneren, redaktøren Fredrik Ström som er født i Brearyd

sogn. Før vi forlater dette stedet er det på sin plass å nevne at flere av de svenske kystbyene som er nevnt her har fine forbindelser med Danmark.

I NILS HOLGERSONS FOTEFAR TIL SKAANE OG MALMO

Det er lett å fatte at nå kommer vi inn i Skåne, Sveriges kornkammer. Skåne er lik velstand og framgang. Jordbruket der er ikke den som ployer, harver, sår og så setter seg ned for å vente på høsten. Han er blitt rasjonell og industriell, han driver forsøk både flittig og grundig og er ikke redd for å satse og ta risikoer. Det lyser av åkrene hans i gyldne farger. Han dyrker raps og ryps og det gjør at den gule fargen glir så vakker inn i den grønne teppeharmonien. Men

det er vanskelig med arbeidskraft. Traktorene og skurtreskerne synger sin summende klang hele dagen lang og gjør arbeidet hurtigere og bedre enn før. Det er bredt område med mølleanlegg og siloer som viser at samhold gjør sterk. Derfor er det så megen jordbrukskooperasjon i Skaane. Ja, det er vegen og tidas losen.

Landskapet endrer karakter og utseende. Halmtakene og den krinkelkrokante bygningstilen forsvinner mer og mer. Det blir lengre mellom vindmøllene på slet-

KLIPP UT - KLIPP UT - KLIPP UT

Hygieniskar vörur

12x3 STK. »HYMO LUXUS» KR. 12.-
30 STK. »HYMO» i POSUM KR. 6.-

+ postgjald 0,80 — tikið verður ímóti frímerkjum.

✱ BETRI VÖRA FINNST IKKI! ✱

NAVN: _____

BÚSTAÐUR: _____

SPECIAL-IMPORTEN

Landemærket 7 - København K. - Byen 2026 - Postkonto 4018

Vit hava altíð á goymslu
alt tilfar til

blikksmíð
sanitet
hitaverk

DEMICH

Tlf. 1776 - Tórshavn

Verður sent um
alt landið

tene. TV-antennen over gårdene og bilen på tunet symboliserer den tida som forlengst har holdt sitt inntog. Tettbebyggelsen med gjengene av gutter og jenter ved »Beatlesboksene» på kaféene. Motorismen er umettelige av servicestasjoner for bensin, olje og reparasjoner. Kravene er sterke for vegnettet. — Industrien flytter mer og mer på landet og gjør seg gjeldene som næringsveg nr. 1. Bonden må nøye seg som nr. 2. Han må kunne mere enn sin ABC i dag. Det er ikke nok å forstå seg på jord, vær og vind. Han må være tekniker og mekaniker for å være fortlørlig med sin maskinpark.

Storbyens snevre grenser sprenge, fabrikkene og bostedene må ha plass. Vannspørsmålet gjør også sitt.

(Framhald)
Fridtjof Diesen.

Hostalint

FRANTS RESTORFF
sjúkúlatúvirkíð

Max Cato:

FEIGDARFUGLAR

(Framhald)

Knappliga struku vit fram gjøgnum tað lágthangandi kvøldtokuna, minni enn 200 metrar omanfyri runda gosholinum, og vit sóu alla oyyna, tær dimmagrønu ljórnar, tær mjáu, hjólmvitu stendurnar, ið skínu kámt i síðstu dagsglæmuni. Ljósin i tí litla býnum vóru longu farin at glampa. Øll oyggin var bert eitt deytt gosfjall. Hon steig upp úr havi sum ein stór kúla, feitt og røðulig, rætt sum gamalt flagd uttan merg ella meg, eitt útslitlið gamalt fjall. Tað kundi verið barn ið hevði skapað tað av runu, og til endan trýst fingur niður i kollin — tað var gosholið. Har hekk ein litil hvitur bókli uppi yvir tí — roykur, hugsaði eg við mer, men tað var bert eitt skýggj, tunt og lætt sum brúðarslør. Og omanfrá fjallatoppinum sóust roð av gjáum og gjótum, ið spreiddu seg til allar síður sum hjólsnældur, alt uppfyllt av floktum vøkstrum, oman at strondini.

Har var elligamal pimpursteinur at stiggja, mesti parturin av oyyni var gamalt gosgrót. Bert niðri við strondini sást

eitt sindur av ljósreyðum koralripum.

Uttanfyri býin — og útvarps stöðina, hagani hin høga meisturin hevði seg upp sum viðbrekin, svartur eldförspinnur — var einki uttan dvørgafrum-skógur og glúps, sum skóru seg djúpt inn i rundaðu bergsídurnar. Bygdir melanesara vóru fram við strondini, nakað burtur frá býnum. Eingin teirra búi innfrá — har var einki annað enn meyrur og villinisvín. Eg var eitt sindur uppi i ljóðini og varð vörðin illa rívin og klór-aður av hvössum, sagalikum trollakambum og villini bromberum. Eitt óreint stað — eitt satt ótøki. Eg visti um, at tað einastaðni uppi á fjallinum var eitt spítalshospital fyri børn, langt burturi i einingi.

So feyk oyggin framvið okkum — tað vardi bert hálvannan minutt at leggja hana aftur — og stálgráa Kyrrahavið var aftur undir okkum, men eg eygleiddi tey glampandi býarljósin, vendi, og royndi at finna sundið á rivinum, har sum eg skuldi seta meg og sleppa inn á pollin.

Tað var somikið ljóst, at væl

sást niður á vandafullu grynnurnar fram við báðum ørum á koralrivinum — dýpið krøngladi seg inn gjøgnum litið, og eg hómadi einar tveir fraktabátar og eina skonnart, vág-bundin harinni.

Vit fóru langt til havs og komu beint innaftur, nomu sjógvin við pontonunum, og óku av alduskalving á aðra, so liðandi. Brátt vóru vit komnir innum, og eg tók ferðina av og lat ta gomlu sleduna leggja seg niður á búkin, meðan bógváldan froðandi stóð uppum hana. Maskinan horvdi framryvir, rætt sum hon ætlaði at grava nösina undir i sjógv, og eg noyðdist at spennna hart i stýringstingina. Hon var gomul, being in kúgv av vatnflogi at vera, so snart hon faldi vatin undir sær.

Motorarnir ljóðaðu spakuligari, heilt gvinir av tí longu leið, og vit pløgdu okkum fram at bryggjuni, og hagani kom litil motorbátur at hjálpa okkum at vágbinda.

Kjalarvorrurin fekk nakrar holabátar, ið vóru á útróðri á pollinum, at duffa. Mennirnir stóðu uppi i teimum við hejv-aðum spjótum, og hildu ser so steyrrættir sum akrobatar, og striggjaðu hárið flaksaði, meðan teir biðaðu eftir, at sjógvurin skuldi sletna aftur, so teir kundu fáa frið at fiska. Fyri

tiggju árum síðani var flog ræðulig ófretta fyrri teimum. Nú virdu teir ikki so mikið um tað sum bygdarprestur um piss-hús, ið er sett ovmið nær kirkjudurunum.

Marcel skumpaði undir blámannin; »Charlie», segði hann leðandi, ætlar tú at sova allan undgóm tín burtur? »Svert-ingurin lat eygu upp og svar-aði, blítt brosand: »Fyrigev mer, Marcel, eg man hava durvað.»

Marcel kagaði út ígjøgnum kúgvvegað móti býarljósinum: »Eingin móttøkuvend,» segði hann fálaga. »Farvæl smákrásir. Eg siggi heldur einki til nakra sjampanju.»

Knappliga brá bestimaðurin sær á i illsinni og rópti ótolin: »Halt uppatt við at royna skentir her. Tað hóvar ikki.»

»Hvat halda tygum tá at eg átti at gjort?» spurdi Marcel gruggutur. »Grátið?» »Ja,» segði stýrimaðurin. Hann var deydligur maður, og honum tókst ósömumligt, at menn, sum domdir vóru til fyra ára revsing, kundu halda sær at gaman. »Ja,» rópti hann, »sum eg var i tykkara skóm og visti, hvat mær stóð fyrri, hevði eg grátið.»

»Lortur i teg,» segði Marcel og stýrimaðurin rodnadi upp. Eg fryktaði fyrri at hann fór at

sláa hann. »Á,» segði eg, »teir koma nokk til at fella tár, lit á tað, men lat teir um tað... Tak ímóti endanum.»

»Vesaligu tukthúskandidatar,» murradi bestimaðurin. Hann smelti hurðina upp og fekk i endan og leyp út. Nú fyrst varnadi eg, hvussu fáligur og syrgin navigatorurin sást at vera. Hann var ovungur. — Eg hevði júst steðga motorinum — tað varð knappliga so fríðaligt aftaná tað evindaliga hurrið. Við hvort notra hendurnar aftaná langt flog sum vóru tær ravmagnsristar, og kundi hetta vara timar aftaná. Eg trakkadi lögreglumannin á skinnabeinið til at vekja hann. Teir fola litið og einki, og hetta rørdi hann ikki, men hann vaknaði tó. Eg blakadi honum lykilin, og hann loysti leinkjuna úr skottinum, men lat ikki fangarnar sundur. — Navigatorurin og eg lupu niður á bryggjuna. Teir triggir fangarnir dráðu eitt sindur i durunum, meðan teir stardu út i hálmrykrið.

Melanesarin skumpaði teir útum. Marcel var fremstur, og hondjornini glindaðu sum seymposi, tá ið teir allir lupu niður á land.

(Framhald)